

September

SVIATOSŤ BIRMOVANIA

IX.

Začiatok školského či akademického roka je zvlášť vhodnou príležitosťou vzývať Ducha Svätého a prosiť o jeho dary. Vo sviatosti birmovania sme dostali / alebo dostaneme znak – charakter daru Ducha Svätého, nezmazateľnú pečať, z ktorej môžeme neustále čerpať a ktorá nám zostáva na večnosť. Sviatosť birmovania teda nie je len nejaký rituál dospelosti, alebo rozhodnutie dospievajúceho človeka patriť do Katolíckej cirkvi, ani niečo ako oslava maturitnej skúšky z náboženstva. Pri birmovke (*confirmatio*) nejde ani tak o to, aby sme my potvrdili svoje rozhodnutie byť katolíkom, ale skôr o to, že Boh potvrdzuje svojím Duchom, posilňuje, vyzbrojuje a mení našu dušu. Teda nie my robíme niečo pre Boha, alebo pre našich rodičov, ale Boh vo sviatosti birmovania robí veľké veci pre nás. Z tohto daru môžeme čerpať v každej životnej situácii a rozpoložení – aj dnes! Volajme: *Veni Sancte Spiritus!*

ÚČINKY SVIATOSTI BIRMOVANIA

Keď na Turíce zostúpil Duch Svätý na apoštolov, úplne sa zmenili. To je jasne vidieť na ich konaní. Zrazu boli odvážni, prezieraví, plní múdrosti a poznania, zameraní na plnenie poslania, ktoré im dal Ježiš. Bola to nová napínava cesta v ich živote, čo bolo možné jedine mocou Ducha Svätého, ktorý ich naplnil.

Aby sme pochopili spôsob, akým nás Boh chce premeniť prostredníctvom birmovky, pozrime sa na účinky sviatosti birmovania, ako sú uvedené v Katechizme katolíckej cirkvi v bode 1303 a ako ich lepšie chápať:

- **Birmovanie prehlbuje naše zakorenenie v Božom synovstve, v ktorom voláme: „Abba, Otče!“ (Rim 8,15).**

V krste sme sa stali Božím synom alebo dcérou. Boh nás nemôže milovať viac, ako nás už miluje. Ale birmovkou sa upevňuje naše puto s nebeským Otcem, nanovo objavujeme, že máme Otca, ktorý nás nekonečne miluje, dokonale pozná a prijíma. Umožňuje nám nielen uvedomiť si, že sme synom alebo dcérou Boha Otca, ale aj vyznávať túto skutočnosť celou svojou bytosťou. Dáva nám novú silu a horlivosť vyhlasovať Boha za svojho Otca. Veď kto z ľudí nechce byť milovaný, poznaný, prijatý! Analogicky by sa dalo povedať, že je to ako s tínedžerom, ktorý má zlý vzťah k rodičom a myslí si, že mu nerozumejú. Tento, príliš častý pocit tínedžera ukazuje, že dospievajúci mladí ľudia ešte nerozumejú krásnemu a hlbokému daru rodičovstva. Avšak, keď ten istý tínedžer vyrastie, ožení sa a má vlastné dieťa, v tom momente, keď sa stane rodičom, si zrazu uvedomí aj to, čo znamená byť dieťaťom.

Začína si uvedomovať rodičovskú lásku. V dôsledku toho začne ešte viac milovať svojich vlastných rodičov. Jeho láska a obdiv k vlastným rodičom rastú spolu s tým, ako rastie láska k vlastným deťom. Podobne pri birmovke dostávame milosť deliť sa s druhými o evanjelium a v istom zmysle vychovávať druhých vo viere tak, ako rodič vychováva dieťa. Sme posilnení, aby sme boli nástrojmi lásky nebeského Otca. A pri plnení si tejto zodpovednosti začíname chápať aj svoju vlastnú hlbokú oddanosť a vzťah k Bohu ako nášmu Otcovi. Objavujeme viac z toho, čo znamená byť synom alebo dcérou, a to nám umožňuje hlásať jeho lásku a milosrdenstvo.

• Birmovka nás pevnejšie zjednocuje s Kristom.

Vieme, že mimoriadnym spôsobom nás sviatosť Eucharistie hlbšie spája s Kristom, keď prijímame jeho Telo a Krv, Dušu a Božstvo. Ale aj sviatosť birmovania nás pevnejšie spája s Ježišom. Ježiš a Duch Svätý sú jedno a obaja sú spojení s Otcom v dokonalej jednote. Ak sme teda pri birmovke hlbšie spojení s Duchom Svätým a môžeme naplno volať: „Abba Otče“, potom logickým záverom je, že sme hlbšie spojení aj s Božím Synom. Je nemožné byť hlbšie zjednotený s Duchom Svätým a zároveň nebyť hlbšie zjednotený s Ježišom.

Je to významné, pretože Boží Syn sa stal človekom. Stal sa človekom v osobe Ježiša. Ježiš je teda dokonalosťou ľudskej prirodzenosti, a preto je tým, koho máme ako kresťania napodobňovať. Sme však povolaní robiť viac než len napodobňovať Ježiša; sme povolaní byť s ním zjednotení, žiť v ňom, nechať ho žiť v nás a byť takpovediac jeho rukami a nohami, jeho ústami a srdcom, celým jeho telom vo svete. Sme povolaní byť Kristom v tomto svete a práve vďaka daru Ducha Svätého sme jedinečne schopní robiť to v dokonalejšej miere. Duch Svätý nás uschopňuje žiť naše poslanie byť premieňaní v Ježiša.

• Birmovka v nás zvelaďuje dary Ducha Svätého.

Dary Ducha Svätého nám umožňujú v plnej miere žiť kresťanský život. Vymenovaných je sedem darov, ale je ich oveľa viac. Sú to dary, ktoré nám ponúkajú všetko, čo potrebujeme, aby sme mohli naplno žiť Kristov život. Sedem darov Ducha Svätého postupne rozoberáme aj v našich katechézach, ale môžu byť aj akýmsi spytovaním si svedomia počas prípravy na svätú spoveď. Keď budete uvažovať o týchto siedmich daroch Ducha Svätého, určite zistíte, že ste ich ešte nedosiahli. Objavenie toho, kde vám Duch Svätý chýba, je prvým krokom k prehĺbeniu vášho puta s Duchom Svätým, aby sa tieto dary mohli vo vás zveladiť!

Dary sú rozdelené do dvoch skupín:

- ▶ Tie, ktoré nám pomáhajú spoznať Božiu vôľu: **múdrost, rozum, rada, vedomosť**
- ▶ Tie, ktoré nám pomáhajú plniť Božiu vôľu: **sila, nábožnosť, bázeň Božia**

**Ak ste už boli pobirmovaní, môžete si byť istí,
že Boh chce tieto dary vo vašom živote čo najviac rozvíjať!**

• Birmovka zdokonaľuje naše spojenie s Cirkvou.

Cirkev je Kristovo telo. Ak nás birmovanie hlbšie spája s Ježišom Kristom, potom nás zároveň spája aj s jeho Cirkvou, a tak ako apoštolov aj nás Ježiš vyzýva plniť jedinečné poslanie mocou Ducha Svätého: „Pokoj vám. Ako mňa poslal Otec, tak ja posielam vás.“ Keď to povedal, dýchol na nich a povedal im: „Prijmite Ducha Svätého“ (Jn 20, 21-22). Je to veľká výsada pokračovať v Ježišovom poslaní mocou Ducha Svätého. Sviatosťou birmovania dostávame všetko, čo potrebujeme, na naplnenie tak vážneho povolania!

- **Birmovka nám dáva osobitnú silu Ducha Svätého, aby sme ako praví Kristovi svedkovia slovom i skutkom šírili a bránili vieru, aby sme odvážne vyznávali Kristovo meno a nikdy sa nehanbili za kríž.**

Tu sa konkrétne poukazuje na to, že naše svedectvo viery sa uskutočňuje „slovom a skutkom“ a že sme dostali silu robiť to „odvážne“ a „nikdy sa nehanbiť za kríž“. Dostávame sa tak k jadrú pukušenia strachu. Svet môže byť voči kresťanom tvrdý. Môžeme mať pocit, že vyčnievame z radu, že nezapadáme medzi ostatných. Keď odvážne žijeme svoju vier a vyznávame Krista slovami aj skutkami, zažijeme rôzne druhy prenasledovania a ponižovania. Vezmime si napríklad pravdu o ľudskej sexualite, o manželstve, o práve na život... Tieto pravdy našej viery a morálky nie sú vo svete populárne. Žiaľ, aj keď o nich hovoríme s úctou a láskou, nie vždy sú takto prijímané. Mnohí budú na tieto pravdy útočiť, a tým budú útočiť aj na nás ako svedkov. Nebuďme prekvapení, ak nás svet spochybní a dokonca napadne, keď budeme pôsobiť ako nástroje evanjelia. Z tohto dôvodu potrebujeme Ducha Svätého. Aby sme spoznali, čo je pravda a potom potrebujeme milosť, odvahu, neoblomnosť a lásku, ktoré nám dáva Boh, aby sme mohli vykonávať túto misiu vo svete, ktorý tak zúfalo túto pravdu potrebuje!

DARY DUCHA SVÄTÉHO – DAR ROZUMU

Dar rozumu nás vedie k stále hlbšiemu chápaniu:

- tajomstiev viery
- a kresťanskej morálky

Spoznávame ním Božiu pravdu a krásu kresťanského učenia, Boží plán spásy s človekom. Dar rozumu je spojený s vedomým premýšľaním, uvažovaním. Rozum osvietený Duchom Svätým preniká do Božích zámerov a následne sa rozhoduje medzi dobrým a zlým a volí si z dobrých možností tú najlepšiu, alebo inak povedanú tú najpravdivejšiu. Dar rozumu nám pomáha vo všetkom hľadať Božiu pravdu. K tomu patrí aj poznanie Svätého písma. Predtým, ako otvoríme Bibliu a začneme čítať, mali by sme najskôr prosieť Ducha Svätého o jeho pomoc a svetlo. On, ktorý inšpiroval spisovateľov kníh Svätého písma nám vie najlepšie znútra poodhaliť ich význam.

Dar rozumu je úzko spätý s vierou. Keď Duch Svätý prebýva v našom srdci a osvecuje našu myseľ, dáva nám rásť v chápaní toho, čo Pán Ježiš povedal a vykonal. Sám Ježiš povedal svojim učeníkom: Zošlem vám Ducha Svätého a on vám dá porozumieť všetkému, čo som vás naučil. Duch Svätý nám dáva porozumieť Ježišovej náuke, jeho slovu, jeho skutkom.

Ten, kto darom múdrosti spozná, že Boh je naše najvyššie dobro a túži ho poznať a milovať, ten darom rozumu stále hlbšie preniká do tajomstiev viery a nachádza pravdu ukrytú v Božom slove a v učení Cirkvi. Ako naznačuje samotný výraz *intellectus* v latinčine, dar rozumu nám umožňuje „*intus legere*“, čo znamená „čítať vo vnútri“. Je účasťou takpovediac na Božej inteligencii, na Božej logike.

Žiarivým príkladom mimoriadneho daru rozumu je sv. Tomáš Akvinský, ktorý medzi rôznymi pravdami viery nachádzal vždy nové súvislosti a dokázal ich jasne vyjadriť. Bol to dar Ducha Svätého, nie výsledok intelektuálneho nasadenia. To ukazuje príklad sv. Terezy Ježiškovej, ktorá celkom bez teologického štúdia oplývala hlbokým chápaním viery a vedela Božie tajomstvá vyjadriť celkom jednoduchým spôsobom.

HORVATHOVE HUSLE

Keď starý farmár objavil pod strechou svojho starého rodinného domu nečakaný dar, nemal ani len tušenie, že sa jeho život zásadne zmení. 68-ročný Imre Horvath sa živil ako hydinový farmár predávaním sliepok a vajec na statku svojho otca. Celý život žil z ruky do úst.

Keď bol Imre mladý, jeho otca Zoltána povolali do vojny. Domov sa nikdy nevrátil, a tak nesmierne cenný dar ukrytý v podkroví rodinného domu ležal celé desaťročia neobjavený. Keď Imre husle svojho otca napokon objavil, vedel, že ide o nádherný hudobný nástroj. No keď ich vzal do mesta, aby ich dal oceniť, dostal ohromujúcu správu: Boli to stradivárky!

Stradivárky patria medzi najvzácnejšie husle na svete. Antonio Stradivari (1644 – 1737) je považovaný za výrobcu, ktorý vyhotovil približne 1 100 nástrojov, z ktorých prežilo iba 650. Cena stradivárka môže na aukcii vystúpiť až na 16 miliónov dolárov. Celé roky mal Imre neuveriteľný dar, ktorý mohol zmeniť jeho život. No on z neho nikdy nič „nevyťažil“. Ani ho len nepoužil, lebo nevedel, že ho má.

Rovnako to je s nami a Duchom Svätým. Ducha Svätého voláme Božím darom, pretože na nás bohato vylieva svoje dary. Neurobia z nás milionárov, no sú tou najvzácnejšou menou v Božom kráľovstve. Duch Svätý nám dáva všetko potrebné, aby sme sa stali takými ľuďmi, akých nás stvoril a aby sme mohli naplniť poslanie, ktoré nám zveruje v tomto svete.

KONKRÉTNE KROKY

1. Pochopili sme, že sme povolani pokračovať v Ježišovom poslaní, sprítomňovať ho vo svete. Birmovaním sme boli potvrdení na túto významnú úlohu. Ale je na nás, aby sme sa o to snažili. Sv. Matka Tereza raz napísala: „*Ulice často lemujú elektrické drôty. Kým nimi neprechádza prúd, nič nesvieti. Takými drôtmami sme aj my. Aj ty a ja! A Boh je prúdom! Je na nás, či necháme cez seba tiecť Boží prúd a rozhodneme sa vytvárať svetlo sveta – Ježiša Krista. Božiemu pôsobeniu sa môžeme aj brániť, no vtedy dovoľíme temnote, aby sa šírila ďalej.*“ Preteká tebou Boží prúd, alebo si ako kábel, ktorý visí niekde bez prúdu? Ak chceš byť kanálom Božej lásky pre druhých, hľadaj jeho blízkosť v modlitbe, adorácii, sv. spovedi, sv. prijímaní a čerpaj z milosti sviatosti krstu a birmovania. Urob si konkrétne predsavzatie ako môžeš toto poslanie žiť v kruhu svojich blízkych alebo na pracovisku.

2. Modli sa každý deň modlitbu, ktorú sa k Duchu Svätému denne modlil sv. Ján Pavol II. zvlášť v mesiaci kedy si pripomíname 20. výročie jeho návštevy v Rožňavskej diecéze. *Duchu Svätý, prosím Ťa o dar múdrosti, aby som Teba a Tvoju dokonalosť lepšie poznal, o dar rozumu, aby som lepšie chápal tajomstvá svätej viery, o dar poznania, aby som sa v živote riadil prikázaniami tejto viery, o dar rady, aby som vždy vo všetkom hľadal radu u Teba a vždy ju nachádzal, o dar sily, aby ma žiaden strach ani ľudské ohľady od Teba neodvrátili, o dar nábožnosti, aby som vždy slúžil Tvojmu majestátu so synovskou láskou, o dar bázne voči Bohu, aby som sa bál hriechu, ktorý Teba, ó Bože, uráža. Amen.*

3. Dary Ducha Svätého nám môžu byť nápomocné aj pri spytovaní svedomia. Keď o nich uvažujeme, určite zistíme, že sme ich ešte nedosiahli! Zistenie, kde nám Duch Svätý chýba, je prvým krokom k prehĺbeniu nášho puta s Duchom Svätým, aby sa tieto dary mohli v nás neustále rozvíjať a my sme naplnili poslanie, ktoré nám Boh zveril.